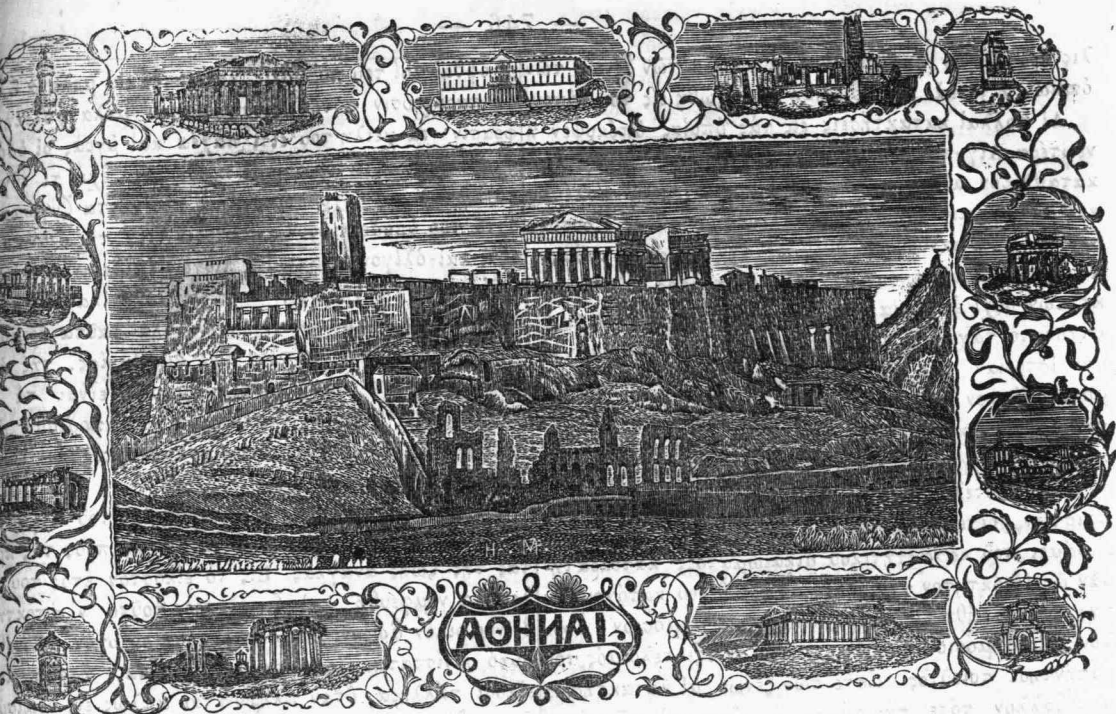

Η ΕΥΤΕΡΗ,

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΜΕ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΣ.

Τόμος Γ'.

Φυλλ. 56.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΤΗΝ 16 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1849.

Η ΑΙΓΥΠΤΟΣ

ΚΑΙ

ΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΑΪΤΗΣ.

Οι Φελλάχαι.

Τὰ θεμέλια ὄλων τῶν πολιτισμένων ἐθνῶν καταβάλλουσιν οἱ γεωργοὶ πρῶτοι, οἵτινες, πολεμιστὰι ἀνέκαθεν, ἐπιλαμβάνονται τοῦ ἀρότρου, ὅταν ἡ ἐπιθυμία πρὸς ἡσυχίαν καὶ ἡ ἀνάγκη γίνωσι καταφανέστεραι. Εἰς τὴν ἱστορίαν, τὴν ὁδὸν ταύτην ἔλαβον τὰ ἔθνη τοῦ ἀρχαίου κόσμου, καὶ εἰς τὸν νέον ὡσαύτως ἐπαναλαμβάνεται τὸ φαινόμενον τοῦτο καθὼς φυσικόν, διότι φυλαὶ Ἀγγλο-Σαξόνων χθὲς ἀκόμη μὲ τὸ ξίφος εἰς χεῖρας συν-απωκίζοντο καὶ ἔβαρον μὲ τὸ αἶμα τὸ ἔδαφος τὸ ὅποιον ἔκλειζαν πρὸς καλλιέργειαν. Ἀλλὰ πρὸς τοῦτοις ὁ γεωργὸς διὰ τὴν ἀποκρούσιν τὴν ἐπίθεσιν φιλοδόξων γειτόνων καὶ τὴν ἀποτεινάζει τὸν ζυγὸν τυραννικῶν ἡγεμόνων, ἐνθυμείται τὴν καταγωγὴν του, ἀρπάζει τὰ ὅπλα τῶν πατέρων του καὶ ὁρμᾷ πρὸς τοὺς κινδύνους τῆς μάχης, ὅπως ὑπερασπισθῇ τὴν ἰδιοκτησίαν καὶ τὴν ἐλευθερίαν του. Βαθυμδὸν ἐκ τῆς συναλλαγῆς ταύτης τῆς ἐργα-

σίας καὶ τοῦ πολέμου μορφοῦται ἡ ἐθνικότης· ἐπέρχεται τότε νέος τύπος εἰς τὰς ιδέας, τὴν ἀγωγὴν καὶ τὰς ἐπιθυμίας. Ὁ πολεμιστὴς δὲν μάχεται πλέον διὰ τὴν περὶ τὴν ἰδιοκτησίαν του, ἀλλὰ διὰ τὴν μεγάλην πατρίδα τῆς ἡπείρου εἶναι πολίτης· ὁ γεωργὸς δὲν ἐργάζεται μόνον διὰ τὴν εὐπορίαν τῆς οἰκογενείας του, ἀλλὰ καὶ μὲ τὸν σκοπὸν νὰ εἰσφέρῃ διὰ τῆς ἀνταλλαγῆς εἰς τὴν πατρίδα του τὰ προϊόντα ξένων χωρῶν. Ὑπὸ αὐτὴν ὅθεν τὴν ἀρχὴν τῆς κοινωνίας ὁ πολεμιστὴς καὶ ὁ γεωργὸς εἶναι ἴσοι, διότι ὁ μὲν χορηγεῖ τοὺς υἱοὺς του εἰς τὸν στρατὸν, καὶ ὅταν ἐπὶ ἔτη τινὰ γυμνασθῶσιν εἰς τὰ ὅπλα, ἐπανερχονται εἰς τὰ χωρία τῶν πλουτισμένων ἀπὸ νέας ιδέας τὰς ὁποίας πραγματοποιοῦσιν εἰς περιστάσεις ἀγαθοτέρας, ὡς δύνανται νὰ πράξωσι τοῦτο οἱ ἐπισημότεροι ἄνδρες. Ἐκ τούτου ἀρχὴ ἀπαντῶμεν ἐν γένει σχεδὸν ὅτι ὁ γεωργὸς ἀγαπᾷ τὸν στρατὸν ὅστις περικλείει τὰς ἐλπίδας τῆς τάξεώς του καὶ ὁ στρατιώτης τὴν γεωργίαν ἥτις ἀνέπτυξε τὴν νεότητά του καὶ μέλλει νὰ τελειώσῃ τὸν εἰρηνικὸν αὐτοῦ βίον. Ἀλλὰ δὲν ἔχει οὕτως ἐν Αἰγύπτῳ, ὅπου πρὸ πολλῶν χρόνων ὁ στρατὸς συνέκειτο ἐκ μισθωτῶν καὶ ἀνδραπόδων συρρευσάντων ἀπὸ ὅλας τὰς χώρας τῆς ἀνατολῆς, καὶ διὰ τοῦτο ὄχι μόνον ὤφειλον οἱ κάτοικοι νὰ ὑπερασπίζωσιν ἑαυτοὺς κατὰ τῶν τότε τυράννων, ἀλλὰ καὶ ἡ κυβερνήτης μὲ-

λις πρὸ ὀλίγου ἔπαυσε νὰ ᾔηται κτῆμα τῶν ξένων τῶν ὁποίων ἡ γενεὰ δὲν ἠδυνήθη νὰ ῥιζωθῇ εἰς τὸν τόπον.

Αἱ πολλαὶ κατακτήσεις εἰς τὰς ὁποίας ὑπέκυψεν ἡ νεωτέρα Αἴγυπτος, καὶ τὸ κυβερνητικὸν σύστημα τὸ καταθλίβον αὐτὴν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου καὶ ὑπο τὴν κυριαρχίαν τῶν τελευταίων αὐτῆς ἐξουσιαστών, ἀποδεικνύουσιν ἀκριβῶς τὴν ἐξαίρεσιν ταύτην. Ὑπὸ τοὺς Συρίους συνεπληρώθη ὁ στρατὸς τῶν κατακτητῶν οὐχὶ ἐν Συρίᾳ, καὶ ὅταν ὁ Σελλάχ-Ἡδδὶν συνέστησε τὸ τάγμα του ἐκ Μαμελούκων, περιφήμων εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Ὀθωμανικῆς Αἰγύπτου, ἀνεκαίνισε μόνον ἔθιμον τὸ ὁποῖον ἀνέκαθεν ἴσχυεν ὑπὸ τὰς παρελθούσας κυριαρχίας. Ὁ οἰκίτωρ τῆς χώρας, ἂν καὶ τὸ αὐτὸ γένος εἶχε μετὰ τοῦ κατακτητοῦ, ἀπεκλείσθη ὁλοτελῶς τῆς τάξεως τῶν τῆς χώρας ὑπερασπιστῶν, αἵτινες ὀρμηθέντες πανταχόθεν τῆς Ἀσίας, δυνάμει τοῦ κατακτητικοῦ δικαίουματος, κατεκράτησαν ὡς ιδιόκτητον γῆν, καὶ ἀπὸ ἐλευθέρου κατόχου τῆς γῆς, μετεβλήθη εἰς ἀνδράποδον, εἰς δημόσιον δοῦλον, εἰς δημόσιον ὑποζύγιον. Ὁ δὲ ἐξευτελισμὸς του κατήντησε τοιοῦτος ὥστε τῶν ξένων αἱ κατακτήσεις μετέβαλλον τότε τὴν τύχην του, ὅσω καὶ τῶν ἀνακτόρων αἱ ἐπαναστάσεις. Εἰς τοιοῦτον εἶον εὔρεν ὁ Μεχμέτ-Ἀλῆς τοὺς Φελλάχας.

Ὁ Φελλάχης οὐδὲν ἄλλο δικαίωμα ἐπεφύλαξεν εἰς ἑαυτὸν, εἰμὴ τὸ προνόμιον τοῦ τρέφειν τοὺς ἀγνώμονας αὐτοῦ κυριάρχας. Ζῇ ἐπὶ τεμαχίου γῆς τῆς ὁποίας τὰ προϊόντα δὲν εἶναι ἰδικά του, καὶ ἡ φύτευσις ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἀπερίοριστον θέλησιν τοῦ Πασᾶ. Κατοικεὶ καλύβην ἐκ πλίνθων σκιαζομένην ὑπὸ ἰσχυοῦ φοίνικος· τὰ κτήματα καὶ αἱ ἀπολαύσεις του δὲν ἐκτείνονται πέραν τῆς καπνοσύριγγος τὴν ὁποίαν ὑπὸ τὸν πυρώδη ἥλιον τῆς Ἀφρικῆς φέρει πάντοτε εἰς τὸ στόμα, καὶ τὴν ὁποίαν μῆτε οἱ Σουλτάνοι μῆτε ὁ Πασᾶς ἠδυνήθησαν νὰ τῷ ἀσπᾶσσωσι. Δὲν ἔχει καμμίαν ἔννοιαν, καμμίαν κρίσιν. Τὸ παρελθὸν δὲν τὸν ἀπασχολεῖ ποσῶς ὡς καὶ τὸ μέλλον μετὰ τὰς μερίμας αὐτοῦ καὶ τὰς ἀνάγκας. Τὸ ἐνεστώδες . . . εἶναι ἡ καπνοσύριγξ αὐτῆ, ἡ καλύβη, ὁ ἥλιος, καὶ ὁ φοινῖξ τὸν ὁποῖον γονιμοποιεῖ. Ἡ ἀκίνησις εἶναι δι' αὐτὸν τὸ μέγιστον εὐτύχημα, καὶ μόνον ἡ πείνα καὶ ὁ φόβος δύνανται νὰ τὸν πειθαναγκάσωσιν εἰς τὴν ἐργασίαν· ἀλλ' ὅχι, ὅχι ἀπλῶς ὁ φόβος τῆς ποινῆς ἔχει τινα ἐπὶρροὴν ἐπ' αὐτοῦ. Πρὸς ἐκπλήρωσιν χρέους, πρὸς ἐκτέλεσιν προσαγῆς προτιμᾷ νὰ τὸν σύρῃσι διὰ τῆς βίας, καὶ ὁ πόνος αὐτὸς μόλις δύναιται νὰ καταβάλλῃ τὴν ἀναισθησίαν του.

Καὶ ὅμως ὁ Ἄραψ γεωργὸς δὲν ἔχει ποσῶς φυσικὰς ἐλλείψεις· εἶναι μέγας καὶ ἰσχυρὸς τοὺς μυῶνας, οἱ χαρακτῆρές του εἶναι κανονικοὶ καὶ μορφῆς εὐγενούς,

οἱ ὀφθαλμοὶ του πυρώδεις, καὶ μακρὰ καὶ μελανὰ ἐλέφαρα παρέχουσιν αὐτῷ ἀξιοσημεῖωτον μελαγχολικὴν ἔκφρασιν· τὰ χεῖλη του εἰσὶ παχέα καὶ ὑγρὰ, οἱ ὀδόντες ὠραῖοι, ἡ κατατομή τοῦ προσώπου ἔχει τι εὐγενές· τὸ πλατὺ αὐτοῦ μέτωπον, τὰ προέχοντα ζυγωματικά ὅσα τὰ του ὑποδεικνύουν ἀνάπτυξιν τινα τῆς διανοίας· ὁ ὀξὺς καὶ ὀλίγον κρεατώδης πώγων ἐπιδεικνύει τὴν πονηρίαν καὶ τὴν ὑπεροχὴν τῆς νοητικῆς ἰκανότητος ἐπὶ τῆς ὑλικῆς ἀναπτύξεως. Ἀλλ' ὅλα ταῦτα ἡρεμοῦσιν ὑπὸ τὸν τριπλοῦν πέπλον τῆς ἀμεριμνίας, τῆς ἀμαθείας καὶ τῆς ρυπαρότητος. Ἐμφυτα εἶναι τὰ δύο πρῶτα, καὶ τὸ τρίτον δὲν δύναται νὰ ἐμποδισθῇ ἀφ' οὗ ἡ στέρσις τῆς ιδιοκτησίας ματαιώνει πᾶσαν ὥθησιν πρὸς ἐργασίαν.

Ἀλλὰ τοῦλάχιστον ἡ ἀναισθησία τοῦ Αἰγυπτίου γεωργοῦ δὲν τὸν καθιστᾷ ἀκίνητον ὡς πρὸς τὰς πρῶτας τῆς ζωῆς ἀνάγκας. Εἰς τὸ εἰκοστὸν ἔτος του θέλει νὰ νυμφεuthῇ καὶ ζητεῖ πρὸς τοῦτο ν' ἀποκτήσῃ ἐν νυμφικὸν δῶρον, ὅπως ἀπολαύσῃ σύζυγον. Συνήθως αὐτὸ συνίσταται εἰς ὀγδοήκοντα βεάλια, ἥτοι περίπου εἴκοσι τάλληρα, ὅταν πληρώνεται ἀπλῶς εἰς νόμισμα· ὅταν δὲ ἀντ' αὐτοῦ φέρῃ ἐνδύματα ἢ τὰ παρόμοια, τότε τὰ δῶρα ταῦτα εἰσὶ πολὺ μικροτέρας ἀξίας τῆς τοῦ ὠρισμένου χρηματικοῦ. Ἄμα ὁ Φελλάχης εὐρεθῇ δυ-

νατὸς εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ὅρου τούτου, ὅστις τῷ ἐπιβάλλεται ὑπ' ἐθίμου ἰσχύοντος παρὰ τοῖς Ἄραβιν ἐξ ἀμνημονεῦτων χρόνων, κτᾶται ἀκόπως τὴν σύζυγον, διότι τὰ οἰκονομικά αὐτοῦ δὲν ἐπιβαρύνονται διὰ τῆς προσλήψεως ταύτης.

Αἱ σύζυγοι τῶν Φελλαχῶν εἰσὶν εὐμήκεις, εὐζῶνοι καὶ εὐσχημοί· ἔχουσιν ὠραίους μελανούς ὀφθαλμούς· ἀλλὰ τὸ πρόσωπον αὐτῶν στερεῖται κ' ἐκφράσεως καὶ χάριτος. Γόνιμοι· κατὰ τὸ δωδέκατον ἤδη ἔτος, γίνονται μητέρες εἰς τὸ δέκατον τέταρτον καὶ εἰς τὸ εἰκοστὸν πέμπτον ὁ φλογερὸς οὐρανὸς τῆς Μεσημβρίας καὶ ὁ ἐργωδέστατος ἄθλιος αὐτῶν βίος ἐπιφέρουσι πλέον τὸ γῆρας. Ἐκπληροῦσιν αὐταὶ ὅλας τὰς οἰκίας κἄς ἐργασίας καὶ βοηθοῦσιν ἐπίσης εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν ἀγρῶν, οὐδὲν ὅμως ἀποζημιῶν αὐτὰς διὰ τὴν πληθύν τῶν ἔργων, ἀλλ' εἶναι μόνον θαναυότεραι δοῦλαι παρὰ τὰς γυναῖκας τῶν ἀνωτέρων τάξεων. Μόλις τολμῶσι νὰ ὠμιλήσωσιν εἰς τὸν Σίδην (τὸν κύριον) πρὶν αὐτὸς ταῖς ἐπιτρέψῃ καὶ ὅταν φέρουν τὸν καρπὸν εἰς αὐτὸν περιμένουσιν ἐν ἡσυχίᾳ, ἔχουσιν τὴν μίαν τῶν χειρῶν ἐπὶ τοῦ στήθους εἰς ἐνδείξιν σεβασμοῦ, καὶ διὰ τῆς ἐτέρας κρατοῦσαι τὸ φιάλιον μέχρις οὗ ἐκεῖνος ἀνυψώσῃ τοὺς ὀφθαλμούς καὶ γνωστοποιήσῃ οὕτω ὅτι θέλει νὰ τὸν ὑπηρετήσωσιν. Ὅταν ὁ Φελλάχης ἐξέρχεται μετὰ τῆς συζύγου του, τὸν ἀκολουθεῖ αὕτη ὀπισθεν καὶ φέρει ὅ,τι ἐκεῖνος τῇ δώσῃ καὶ ὅταν προσέτι ἔχῃ

ὡς κύριον φορτίον τέκνον εἰς τὴν μίαν χεῖρα καὶ τέκνον ἄλλο εἰς τοὺς μαστούς.

Ῥάκη τινὰ εἰσὶ συνήθως ἡ μοναδικὴ ἐνδυμασία τοῦ Αἰγυπτίου χωρικοῦ. Συχνάκις ἀπαντᾷ τις εἰς τὰς κώμας ἄνδρας οἵτινες οὐδὲν ἄλλο φοροῦσιν εἰμὴ τεμάχιον θαμβακίνου ὑφάσματος περὶ τοὺς ὤμους καὶ ἀχρεῖόν τι πῖλιον ἐκ σαγκίου, ἂν δ' εὐρίσκωνται εἰς εὐπορίαν μεγαλητέραν φοροῦσι τότε περισκελίδας (λίβας) λευκοῦ θαμβακίνου ὑφάσματος κ' ἐπ' αὐτῶν χιτῶνιον (καμὶς) λευκοῦ ἢ καστανοχρόου ἐριούχου ζωσμένον διὰ σχοινίου καὶ ἐπ' αὐτοῦ μανδῦαν (ἀμπᾶ) τοῦ ὁποίου τὸ σχῆμα ἐνίοτε ἀνακαλεῖ τοὺς μανδῦας· οὗς περιβάλλονται οἱ Ἰσπανοί. Ἡ στιλπνὸς κεκαρμένη κεφαλὴ τινι φέρει κιδάριν (ταῦγέχ) λευκοῦ θαμβακοῦ ὑφάσματος περιστρωμμένην εἰς πῖλιον ἐρυθροῦν ἐκ μαλλίου χονδρῶ (ἐμμέχ ἢ τουρμπᾶν). Σχεδὸν οὕτως ἐνδύονται καὶ αἱ γυναῖκες· φέρουσι δὲ μόνον ἀντὶ τῆς κιδάρεως καὶ τοῦ φεσίου ὑφάσμα θαμβακίου ἢ μετὰξῆς τῶν ὁποίων οἱ κροσσοὶ κρέμονται ἐκατέρωθεν. Ἐξερχόμεναι μεταχειρίζονται καὶ τὸν πέπλον, μακρὸν πενθρὸν ὑφάσμα, ποδῆρην ἐνίοτε, ἢ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν μέχρι τῶν γονάτων. Καὶ τὴν κόμην ὡσαύτως ἐπιμελοῦνται μετὰ μεγάλης μερίμνης προσκολλῶσαι ἐπ' αὐτῆς ἀργυρᾶ νομίσματα ἢ καὶ μικροὺς κωδωνίσκους. Συνήθως φέρουσιν ἐνώτια καὶ τινὰς μικροὺς κρίκους εἰς τὴν ρίνα· ἄλλως θάπτουσι τὸ

μέτωπον, τὰ χεῖλη, τὸν πῶγωνα καὶ τὸ στήθος διὰ μελανῆς χροιᾶς. Τέλος ὅλαι τοῦ ὄχλου αἱ γυναῖκες θάπτουσι τοὺς ὄνυχας τῶν δακτύλων κατὰ τὰς ἑορτὰς μετὰ χένναν ἢ ρίζαν ἀλκάνας (βουγλώσσου).

Τὰ ὀλίγα ὅσα γινώσκωμεν περὶ τῆς οἰκίας καὶ ζωῆς τῶν Φελλαχῶν ἀρκοῦν ν' ἀποδείξωσι τὴν ἀθλιότητά των περὶ ἧς ἕκαστος δύναται δι' αὐτῶν νὰ συμπεράνῃ. Ὁ βίος τῶν ἐγγάμων ἄγεται ὡς παρ' ὅλοις τοῖς λαοῖς ὅπου ὁ Χριστιανισμὸς δὲν ἀνύψωσεν εἰσέτι τὴν γυναῖκα εἰς τὴν μετὰ τοῦ ἀνδρὸς ἐξίσωσιν, ἀνευ δηλαδὴ ἀγάπης καὶ πίστεως, εἰς θλιβεράν μονοτονίαν τυπικὴν, καὶ ὅταν αὐταὶ ἀποκτήσωσι τέκνα, τὰ ἀτυχῇ ταῦτα μικρὰ ὄντα οὐδεμίαν φαιδρότητα ἐπάγουσιν εἰς ἀθλίαν καλύβην, ἀλλ' ὑπόκεινται εἰς παντὸς εἶδους θάνατον, κατὰ τὸ πρῶτον μάλιστα ἔτος. Ἐν τούτοις ἡ ἀνατροφή τῶν τέκνων τοῦ γεωργοῦ ὀλίγον τὸ βαρύνει· διότι κατὰ τὸ ἕκτον ἢ ὀγδὲκ ἔτος φρουροῦσιν οἱ παῖδες τὸ ποίμνιον τοῦ πατρὸς. Ὀλίγα ἔτη ὕστερον χωροῦσιν εἰς τὴν γεωργίαν καὶ ὁ πατὴρ δύναται νὰ ἐλπίσῃ ὅτι θὰ τὸν θρέψωσιν εἰς τὸ γῆρας του. Καὶ μολοντούτο ὁ Φελλάχης συνεχῶς ἐκ τῆς μεγάλης ἐνδείας ἀδυνατεῖ νὰ ὑποφέρῃ τὸ βάρος τῆς διατροφῆς των, ὥστε πολλάκις ὀλοκληραὶ οἰκογένειαι ἐλιμοκτονήθησαν βραδέως μὴ δυνθῆσαι ν' ἀπολαύσωσι τὸ εὐτύχημα τῆς πωλήσεως τῶν υἱῶν των ὡς ἀντικαταστατῶν εἰς τὸ ἑτράτευμα ἐπ' ὀλίγους νομίσμασιν.

Οὕτω ζῇ ὁ Αἰγύπτιος γεωργός· οἱ δὲ ἐννοούμενοι τῆς ἐξουσίας καταχρώμενοι τῆς

Janet Lange. Paris, France.

εθλιότητος καὶ τοῦ ἐξευτελισμοῦ του, τὸν καθιστῶ-
σιν ἀθλιότερον καὶ μηδαμινώτερον.

Ὁ Φελλάγης αἰσθάνεται τὸ πλεονέκτημα τῆς οἰκο-
νομίας· ἀλλ' ὅταν ἀρπάξῃ τὴν μερίδα του διαμε-
λίζοντες αὐτὴν εἰς φόρους, μερίδα ἥτις ποτὲ δὲν τὸν
καθιστᾷ εὐπορον τῷ ἐπιβάλλουσιν προσέτι τὰ δημόσια
ἔργα (ἀγγαρεύειν) ἀντὶ τῶν ὁποίων πρέπει νὰ πλη-
ρῶνῃ, ἀλλὰ ποτὲ δὲν πληρῶναι, διότι τὰς ἀξιώσεις
του καταστρέφει ὁ νόμος τῆς ἀλληλεγγύης. Ὁ δῆμος,
ἡ μᾶλλον ἡ κώμη ἐν ἣ κατοικεῖ ὀφείλει τι εἰς τὸ δη-
μόσιον, τὸ δὲ δημόσιον, ὡς γνωστὸν, δὲν εἶναι
πολὺ ἐπιεικὲς πιστωτής. Λαμβάνει τὰ ἡμερομίσθια
ὅσα πέσωσιν ὑπὸ τοὺς ὄνυχάς του χωρὶς νὰ ἐρωτᾷ
τὸν ἐργάτην ἂν ἐξεπλήρωσε πρὸ πολλοῦ ἤδη τὰς προ-
σωπικὰς αὐτοῦ ὑποχρεώσεις, καὶ χωρὶς νὰ μεριμνᾷ
ἂν ἔχῃ αὐτὸς τὴν ἐπαύριον ἄρτον διὰ τὴν οἰκογενεῖάν
του. Οἰκειωμένος ὁ Φελλάγης μετὰ τῆς ἀνεκκλήτου
αὐτῆς βίας, βαδίζει πιστῶς ἐπὶ τοῦ παρελθόντος τῶν
πατέρων του, ὑποφέρει τὸ ἐπαχθέστατον φορτίον τῶν
φύρων καὶ ὄχι ἄνευ λόγου διαμαρτύρεται ὅτι οὐδὲν
ἔχει. Ἄμα ὁ εἰσπράκτωρ τῶν φόρων συλλάβῃ τὸν
Φελλάχην ὀφείλει αὐτὸς νὰ πληρῶσιν εἰς τὴν στιγ-
μὴν. Ὁ δὲ Ἄραψ ὅστις ποὺς μικροὺς θησαυροὺς του
συμποσούμενους εἰς μικρὰ χρυσᾶ νομίσματα φέρει πάν-
τοτε ὑπὸ τὴν γλῶσσαν διαμαρτύρεται ὅτι δὲν δύναται
νὰ πληρῶσιν κ' ἐπικαλεῖται τὸν Ἀλλάχ Μοχαμέτ ὡς
μάρτυρα ὅτι δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ ἐξαγορασθῇ
πληρῶναι· ὁ εἰσπράκτωρ μὲν τὸν ἀκούει καὶ εἰς ἕν
του νεῦμα ὁ Φελλάγης ῥίπτεται κατὰ γῆς καὶ δένεται
κατὰ τοὺς ἀστραγάλους ἰσχυρῶς μὲ σχοινίον εἰς παχὺ
ξύλον κρατούμενον ὑπὸ δύο σκλάβων ὑψηλὰ, ἐνῷ ἄλ-
λοι δύο ἐργάζονται ἀλληλοδιαδόχως ἐπὶ τοῦ ταρσοῦ
τῶν ποδῶν του σφαδάζοντες αὐτοὺς διὰ χονδροῦ ἱμάν-
τος ἐκ δέρματος ἵπποποτάμου ὅστις ἐπίτηδες δια-
σχίζεται κατὰ τὴν ἄκρην. Κατὰ τὴν βίασανον ταύτην
τὸ δυσυχὲς θῦμα ἐκπέμπει φυσικῶς ὀδυνηροὺς ὀλολυγ-
μοὺς, οἱ δὲ γηραιότεροι τοῦ χωρίου παρίστανται σιω-
πῶντες, διότι τὸ πρᾶγμα ἐνδιαφέρει αὐτοὺς κρατουμέ-
νους ἕνεκα τῆς ἀλληλεγγύης καὶ ὑποχρεούμενους νὰ
πληρῶσωσιν ὅτι ὁ βασανιζόμενος δὲν πληρῶναι. Εἰς
τῶν γερόντων τούτων ὁ νοημονέστερος ἢ ὁ συμπαθη-
τικώτερος ῥίπτεται τέλος πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ εἰσπρά-
κτορος καὶ δέεται αὐτοῦ διὰ τῶν παθητικωτέρων λέ-
ξεων ὅπως διακοπῶσι τὰ κυτήματα, ἀλλ' ὁ ὑπάλ-
ληλος ἀπαντᾷ, « Πέριμενε ὀλίγον » καὶ αἶφνης ὅταν ἡ
καρτερία ἢ ἡ δύναμις τοῦ ὀφειλέτου ἐξαντληθῇ ἀπο-
πτύει αὐτὸς τὸ χρυσίον του καὶ αἱ βάσαναι διακόπτον-
ται. Ὁ Ἄραψ τοιοῦτοτρόπως διὰ τῆς ἀντιστάσεώς
του ἐκέρδησε μόνον πληγὰς ἱκανὰς καὶ ἀπείρους
ἐμπαιγμοὺς ὑπὸ τῶν δημίων του. Ἐν τούτοις
πολλοὶ ἄλλοι μιμοῦνται τὸ παράδειγμά του καὶ τὸ
ἐπόμενον ἔτος ἐπαναλαμβάνει καὶ ὁ ἴδιος τὸ αὐτὸ
τραγικὸν δράμα. Τοῦτο ἐπικρατεῖ ἐξ ἀμνημονεύτων
χρόνων καὶ κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἀμμιανοῦ Μαρ-
κελλίνου ζήσαντος τὸν τέταρτον Μ. Χ. αἰῶνα δὲν
ἠδύναντο οἱ ἀνθρώποι τῆς Αἰγύπτου νὰ εἰσπράξωσι
τότε οὐδένα φόρον χωρὶς νὰ καταβάλλωσι προηγούμε-
νως διὰ τοῦ ραβδισμοῦ τὴν ἀρνησιν καὶ τὴν πεισμονήν.
Ὅταν, τὸ ὅποῖον συμβαίνει σπανίως, ἀπομείνωσιν
εἰς τὸν Φελλάχην χρήματά τινα, ἀφοῦ ἐπλήρωσε τὸ

δημόσιον, τῷ ἀρπάζονται εἰς τὴν πρώτην παρα-
μικρὰν πρόφασιν διὰ τοῦ ραβδισμοῦ ὑπὸ τῶν κατω-
τέρων ὑπαλλήλων, μολονότι ἡ οἰκονομία διατελεῖ ὑπὸ
τινα ἐπιθεώρησιν καὶ ἐνιαυσίως γενικὸς ἐπιθεωρητής
περιοδεύει πρὸς καταδίωξιν τῶν ἀδικημάτων καὶ τῶν
ὁποίων καθίστανται ἑνοχοὶ οἱ μουδύραι (ἐπαρχοὶ) καὶ
οἱ ὑπ' αὐτοὺς ὑπαλλήλοι. Ὁ ἀντιβασιλεὺς περιβάλλει
τὸν ἐπιθεωρητὴν τούτον μὲ μεγάλην ἰσχύϊν· ἀλλ' οἱ ἐ-
παρχοὶ ὀλίγον μεριμνῶσι, ἢ καθυποχρεώνουν αὐτὸν διὰ
δώρων, τὸν ὑπηρετοῦν παντοιοτρόπως, ὥστε λούνται
ἀπὸ τὴν εὐμένειάν του, κ' ἐκεῖνος πρὸς τούτους ἀφίνει
τὴν ἀληθῆ χρῆσιν τῆς κυβερνητικῆς ἰσχύος του, ὥστε
ἡ μὲν ἐπιθεώρησις ἀποβαίνει καθόλου τυπικὴ, ὁ δὲ ἀν-
τιβασιλεὺς λαμβάνει πάντοτε τὰς καλῆτέρας περὶ
αὐτῆς εἰδήσεις. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὅλοι εἰσὶν εὐ-
χαριστημένοι, ἐξαιρουμένου τοῦ ἀθλίου γεωργοῦ, ὅστις
ποτὲ δὲν τολμᾷ νὰ παραπονεθῇ κατ' ἀνθρώπων τῶν
ὁποίων ἐν μόνον νεῦμα ἀρκεῖ νὰ προκαλέσῃ τὸν μέχρι
θανάτου ραβδισμόν αὐτῶν. Ὁ Φελλάγης ἐκ τούτων οὐδὲν
ἔχει νὰ ἐλπίσῃ, καὶ ἂν ὁ χαρακτήρ καὶ ἡ θρησκεία
του δὲν τῷ ὑπέσχοντο τίποτε, θ' ἀπέκαμνε καὶ θὰ ἐ-
πέριμενε μετὰ μεγίστης ἀδικηρίας τὸ μέλλον.

Ἡδυνάτο τις νὰ ἐλπίσῃ ὅτι ἡ διοργάνωσις τακτικοῦ
στρατοῦ ἐξ ἰθαγενῶν νεοσυλλέκτων τοῦ Νιζάμ-Σχεδιδ
θὰ καθίστατο διὰ τὸν Αἰγύπτιον λαὸν λιμὴν σωτηρίας.
Ἀλλὰ τοῦτο εἶν' ἀδύνατον, καὶ ὅταν ὁ Σείκης ἀπο-
σπᾷ ἕνα τῶν τοιούτων παριῶν τῆς ἑλεεινῆς καλύβης
του, καταντᾷ δυστυχέστερος καὶ οὐδὲν μέσον εὕρισκε-
ται πρὸς ὑπεκφυγὴν τοῦ Νιζαμίου. Τούτου ἕνεκα σρε-
βλώνουσι τὰ τέκνα των κόπτοντες αὐτοῖς τοὺς ὁδόν-
τας ἢ ἀποκόπτοντες τὸν δεικτὴν δάκτυλον ἢ ἐκβάλ-
τες τὸν ἕνα ὀφθαλμόν των ὅπως μὴ παραληφθῶσιν εἰς
τὸν στρατὸν, καὶ οἱ γονεῖς των ἀποβάλλουσι τοὺς δια-
τροφεῖς αὐτῶν εἰς τὸ γῆρας. Καὶ τὰ τέκνα ὡσαύτως
ἀνατραφέντα ὑπὸ τὸν φόβον τῆς δουλείας τῆς ἐπαπει-
λουμένης εἰς τὸν στρατὸν παραδίδονται ἀνευ γογγυ-
σμοῦ, εἰς τὴν στρέβλωσιν ἥτις τοὺς ἐλευθερώνει ἀπ'
αὐτοῦ.

ΛΕΙΒΝΙΤΙΟΣ.

Ὁ ἔξοχος οὗτος ἀνὴρ, ὅστις διὰ τῆς πολυμαθείας
καὶ τῶν ἀνακαλύψεων του εἰς τὰς μαθηματικὰς
ἐπιστήμας καὶ τὴν φιλοσοφίαν ἀπέκτησεν ὑπό-
ληψιν παγκόσμιον, ἐγεννήθη εἰς Λειψίαν τὸ 1646
ἔτος ἀπὸ καθηγητὴν τῆς νομικῆς. Ἐξαετὴς ἔτι ὢν
ἐστερήθη τοῦ πατρὸς του· ἀλλὰ, καὶ τοι ὀρφανὸς,
ἐπέδωκε τοσοῦτον εἰς τὰς σπουδὰς του ὥστε κατέ-
φυγον πρὸς αὐτὸν οἱ ὀκνηροὶ συμμαθηταὶ του, καὶ
ἀπ' αὐτοῦ τοῦ δεκάτου τετάρτου ἔτους τῆς ἡλικίας
του συνέταττε τριακοσίους στίχους λατινικοὺς τὴν
ἡμέραν. Μαθητὴς τοῦ Ἰακώβου Θωμασίου, ἐνέκυψεν
εἰς τὴν φιλοσοφίαν τοῦ διδασκάλου του καὶ τὰ μα-
θηματικά, μελετήσας κατὰ βάθος τὰ συγγράμματα
τοῦ Ἀριστοτέλους καὶ τοῦ Πλάτωνος· ἦτον τότε εἰ-
κοσὶν ἑτῶν. Ἀναγορευθεὶς διδάκτωρ εἰς τὸ πανεπι-
στήμιον τῆς Ἀλτδὸρφ, ἐσχέτισθη εἰς Νούρεμβεργ μετὰ
ἐταιρίας Ἀλχημιστῶν, καὶ ἐπίστευσεν ὅτι ἤθελον τὸν